

5 nodaļa

Ziņu veidošanās kritēriji

Funded by
the European Union

Declaration:

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or Dūm zahraniční spolupráce. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Nodaļas mērķi

Mērķis attīstīt valodas prasmes, kritisko domāšanu, ziņu lasīt un rakstītprasme, kultūras izpratne, īstās-pasaules komunikācijas prasmes, radošums, kritisks atspoguļojums, mediju prasmes, un ar karjeru saistītas prasmes .

Kā izpētīt?

Kā darboties?

Kā īstenot ?

Mācību rezultāti

- Identificēt ziņu vērtas tēmas
- Pētīšanas paņēmieni
- Apgrieztās piramīdas struktūra
- Multimēdiu elementi
- Valodas prasmes, vārdu krājuma veidošana
- Radošā rakstīšana

Kādēļ izpēte ir svarīga?

- Efektivitāte un lietderība
- Risku pārvaldība
- Resursu sadale
- Inovācijas un radošums
- Ilgtspējīgi panākumi

Efektivitāte un lietderība:

Izpēte un plānošana palīdz identificēt pašus efektīvākos un lietderīgākos veidus kā sasniegt mērķi vai atrisināt problēmu.

Risku pārvaldība:

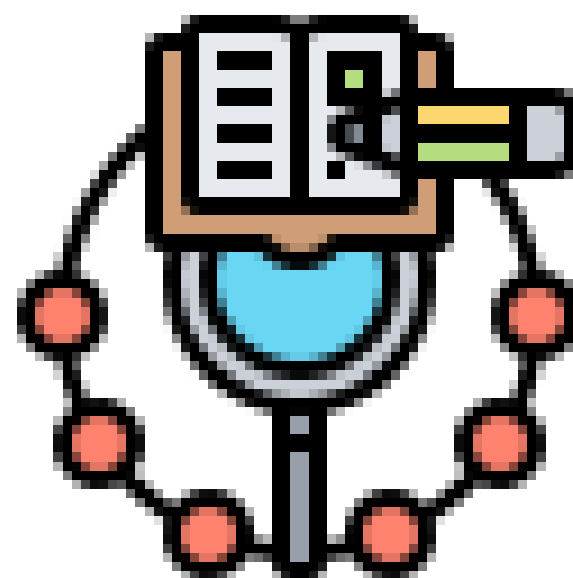
Izpēte un plānošana ļauj tev paredzēt un atvieglot riskus. Rūpīgi izpētot jūs varat identificēt potenciālos šķēršļus un samazināt riskus.

Resursu sadale

Izpēte un plānošana palīdz optimizēt resursu sadali. Tie ļauj jums noteikt pareizos resursus, ieskaitot laiku, naudu un personālu, kas nepieciešams uzdevumam vai projektam.

Inovācijas un radošums:

Izpēte un plānošana, veicinot pētniecību un ģenerējot jaunas idejas, veicina jauninājumus un radošumu. Tie nodrošina strukturētu pieeju problēmu risināšanai, kas var novest pie jauniem ieskatiem un inovatīviem risinājumiem.

Ilgtspējīgi panākumi:

Izpēte un plānošana ir kritiski svarīgi ilgtermiņa panākumiem. Tie palīdz noteikt skaidrus mērķus, veidojot stratēģijas un radot plānus mērķu sasniegšanai. By Pastāvīgi izpētot un plānojot vari adaptēties apstākļu maiņām.

Process soli pa solim

1. Solis: **Identificēt ziņu vērtas tēmas**
2. Solis: **Rīkoties caur izpēti**
3. Solis: **Izveidot pārliedzinošu aspektu**
4. Solis: **Struktūras un formāta plānošana**
5. Solis: **Rakstīt ziņas stāstu**
6. Solis: **Pārskatīt un rediģēt**

Metodes un tehnikas

- **Intervēšana:** Veikt intervijas ar atbilstošiem resur
  - **Avota izvērtējums:** Izvērtēt uzticamību
  - **Stāstu stāstīšanas tehnikas:** Izmantot stāstu stāstīšanas tehnikas, kā naratīva struktūra, , anekdotes vai cilvēciskās intereses elementi, lai veidotu jaunus pārlicinošus un iesaistošus stāstus.
  - **Multimediju elementi:** Iekļaut multimediju elementus, kā attēlus, video, infografikus vai interaktīvus elementus, lai uzlabotu jauno stāstu un nodrošinātu vizuālu kontekstu.
  - **Rakstīšanas stils:** Izmantot skaidru, kodolīgu un objektīvu valodu, rakstot jaunus stāstus. Sekot apgrieztās piramīdas struktūrai ar vissvarīgāko informāciju vadošajā rindkopā (līdā).
  - **Rediģēšana un proofreading:** Pārskatīt un uzmanīgi rediģēt jaunā stāsta gramatikas, pareizrakstības un stila kļūdas. Nodrošināt , ka stāsts ir konsekvents, loģisks un brīvs no neprecizitātes vai neobjektivitātes.
-

Didaktiskie paņēmieni

Interaktīvas prezentācijas: Izmantot interaktīvas prezentācijas, kā slaidrādes vai multimedālas prezentācijas, lai iesaistītu studentus izpētes procesā. Iesaistīt vizuālus, video un interaktīvus elementus, lai saturu padarītu interesantu un pieejamu.

Mācīt izpētes prasmes vidusskolas skolēniem var uzlabot izmantojot dažādus didaktiskos paņēmienus ieskaitot:

Praktiskās aktivitātes: Iekļaut praktiskas aktivitātes, kas atļauj studentiem aktīvi iesaistīties izpētes procesā. Piemēram, nodrošināt iespēju studentiem veikt aptaujas, intervijas vai eksperimentus, lai savāktu datus, analizētu atradumus un izdarīt secinājumus.

Bibliotēkas un tiešsaistes resursi: Iepazīstināt skolēnus ar dažādiem izpētes resursiem ieskaitot bibliotēkas materiālus, tiešsaistes datubāzes un uzticamas mājaslapas. Iemācīt viņiem kā atlasīt un izvērtēt šo resursus drošību, atbilstību un uzticamību.

Didaktiskie paņēmieni.

Grupu diskusijas un debates:

Izpētes instrumenti un
programmatūra:

Iepazīstināt skolēnus ar izpētes
rīkiem un programmatūru

Izpētes veidnes un darba lapas:

Nodrošināt izpētes veidnes un darba lapas,
kuras vadaskolēnus cauri izpētes procesam
ieskaitot tādus soļus kā izpētes jautājumu
definēšanu, literatūras apskatu izdarīšana
un atradumu organizēšana.

Veicināt grupu diskusijas un debates, lai sekmētu
kritisko domāšanu un analīzes prasmes.

Īstās dzīves piemēri: Izmantot piemērus no īstās dzīves
un gadījuma izpēti, lai ilustrētu izpētes svarīgumu
dažādos kontekstos, current events, social issues, or
historical events.

Vienaudžu vērtējums un atgriezeniskā saite : Iekļaut vienaužu
vērtējumus un atgriezenisko saišu sesijas, kurās skolēni var
apmainīties un novērtēt viens otra izpētes darbu. Tas iedrošina
sadarbošanos, kritisko domāšanu un nodrošina iespējas skolēniem
uzlabot viņu izpētes prasmes caur konstruktīvu atgriezenisko saiti.

Resources

where to look for

Ziņu mājaslapas: No respektabliem avotiem, kā BBC News, The New York Times, Reuters, vai The Guardian var nodrošināt autentiskus ziņu rakstus un stāstus articles and stories, kas rakstīti angļiski. Šīs mājaslapas sadz plašu tēmu loku un nodrošina iespējas skolēniem trenēt lasīšanu, izpratni un analīzes prasmes.

Avīzes un žurnāli: Angļu valodā printētās avīzes un žurnāli vai nu fiziski vai digitālā formātā var kalpot kā vērtīgi resursi mācot Angļu valodu caur žurnālistiku. Tie bieži vien nosedz nesenus notikumus, stāstus, kas interesē cilvēkus un viedokļu rakstus, kurus var izmantot lasīšanas un diskusijas aktivitātēm klasē.

Tiešsaistes žurnālistikas resursi: Ir neskaitāmi daudz tiešsaistes resursu, kas nodrošina nodarbības, apmācības un aktivitātes, kas saistītas ar žurnālistiku angļu valodā. Mājaslapas kā Poynter Institute, Newsela, un Center for News Literacy nodrošina specifiskus resursus, kas veidoti pedagogiem un skolēniem, kuri ir ieinteresēti žurnālistikā angļu valodā.

Autentiskas intervijas un dokumentālās filmas: Autentiskās intervijas, dokumentālās filmas un ziņu raidījumi angļu valodā var tikt izmantoti, kā klausīšanās un runāšanas resursi angļu valodas mācīšanai caur žurnālistiku.

Angļu valodas mācīšanās mājaslapas: Mājaslapas kā Duolingo, ESL Printables un British Council, bieži nodrošina resursus un aktivitātes, kas saistītas ar žurnālistiku un ziņām angļu valodā. Šīs mājaslapas piedāvā apmācības, darba lapas un interaktīvus uzdevumus, kas fokusējas uz valodas prasmēm un vārdu krājumu, kas saistīts ar žurnālistiku.

Vieslektori un izbraukumi: Uzaicinot vieslektorus, kā žurnālistus vai ziņu reportierus, lai runātu ar skolēniem, vai izbraucienu organizēšana uz vietējām ziņu organizācijām var nodrošināt pieredzes un ieskatus angļu valodas žurnālistikas pasaulē. Šī mijiedarbība var palīdzēt skolēniem attīstīt valodas prasmes un iegūt dziļāku izpratni par žurnālistikas praksi un tehnikām.

Multimediju rīki: Apmācībās iekļaut video, podkāstus un interaktīvas mājaslapas. Platformas kā TED Talks, NPR un The New York Times piedāvā multimediju saturu, kas var iesaistīt angļu valodas apguvējus un nodrošināt autentisku valodas ieguldījumu.

Profesionālas organizācijas un konferences: Pievienoties profesionālām organizācijām, TESOL (Teachers of English to Speakers of Other Languages) vai IATEFL (International Association of Teachers of English as a Foreign Language), un piedalīties konferencēs vai darbnīcās, kas ir fokusētas uz angļu valodu pamācībām un žurnālistiku.

Tiešsaistes kopienas un forumi: Pievienoties tiešsaistes kopienām, forumiem un sociālo mediju grupām, kas fokusējas uz angļu valodas pamācībām un žurnālistiku. Šīs platformas nodrošina iespējas savienoties ar citiem pedagogiem, dalīties ar resursiem un meklēt padomus, kā savienot žurnālistiku ar valodas mācīšanas procesu.

Kad izmanto šos resursus ir svarīgi, ka prātīgi atlasī vecumam atbilstošus un uzticamus avotus un pielāgot materiālus skolēnu valodas prasmju līmenim. Iekļaujot autentiskus žurnālistikas resursus angļu valodas mācību stundās skolēniem var nodrošināt nozīmīgas un iekļaujošas attīstīt viņu valodas prasmes, vienlaikus mācoties par žurnālistikas jomu.

Atsauces / Literatūras saraksts

1. News Literacy Project (n.d.). Lesson Plans. Retrieved from

<https://newslit.org/education/lesson-plans/>

2. Center for News Literacy (n.d.). Teaching Materials. Retrieved from

<https://www.centerfornewsliteracy.org/teaching-materials>

3. British Council (n.d.). News English Lessons. Retrieved from

<https://www.britishcouncil.org/teach/english-lessons/news-english>

4. TED Talks (n.d.). TED-Ed Lessons: English Language Arts. Retrieved from

https://ed.ted.com/lessons?category_id=125

5. NPR (n.d.). Podcasts. Retrieved from <https://www.npr.org/podcasts/>

Aktivitāte

Izpēte un ziņu rakstīšana

Mērķis: Attīstīt angļu valodas prasmes caur ziņu rakstīšanas treniņu, ieskaitot izpētes veikšanu, pārliedcinoša skatupunkta izveidi, struktūras un formāta plānošanu un ziņau raksta uzrakstīšanu.

Līmenis: Vidējs līdz augsts

Kārtība:

- Jautāt skolēniem, lai viņi dalās ar savu izpratni par ziņu rakstīšanas procesu, balstoties uz informāciju, kas nodrošināta Solis 2 līdz Solis 5. (mācību plāns)
  - Apspriest kā klasei un izvilināt skolēnu iepriekšējās zināšanas par ziņu rakstīšanu, ieskaitot precīzas izpētes svarīgumu, pārliedzinošus skatupunktus, struktūru un valodas lietojumu.
  - Pārbaudīt jebkuru attiecīgu vārdnīcas un gramatikas konceptu, kas attiecas uz ziņu rakstīšanu.
-

Izpētes aktivitāte

Nodrošināt skolēnus ar ziņu rakstu vai tēmu piemēriem, kas attiecas viņu interesēm vai ir saistīti ar mācību stundu. Dot norādījumus skolēniem veikt izpēti par viņu izvēlēto tēmu, izmantojot respektablus avotus, kā ziņu tīmekļvietnes, intervijas, dokumentus vai datus, lai apkopotu pareizu un uzticamu informāciju.

Iedrošināt skolēnus, lai viņi pārbauda faktus no viņu ievāktās informācijas, lai nodrošinātu precizitāti un uzticamību.

Apspriest ar skolēniem par pārlicinoša aspekta svarīgumu ziņu rakstīšanā un tas palīdz uztvert auditorijas intereses. Sniegt norādījumus skolēniem, lai dalās ar dažādām idejām un izveido unikālu un pārlicinošu aspektu viņu ziņu rakstam kas balstīts uz informācijas, kuru viņi ir apkopojuši 2. solī.

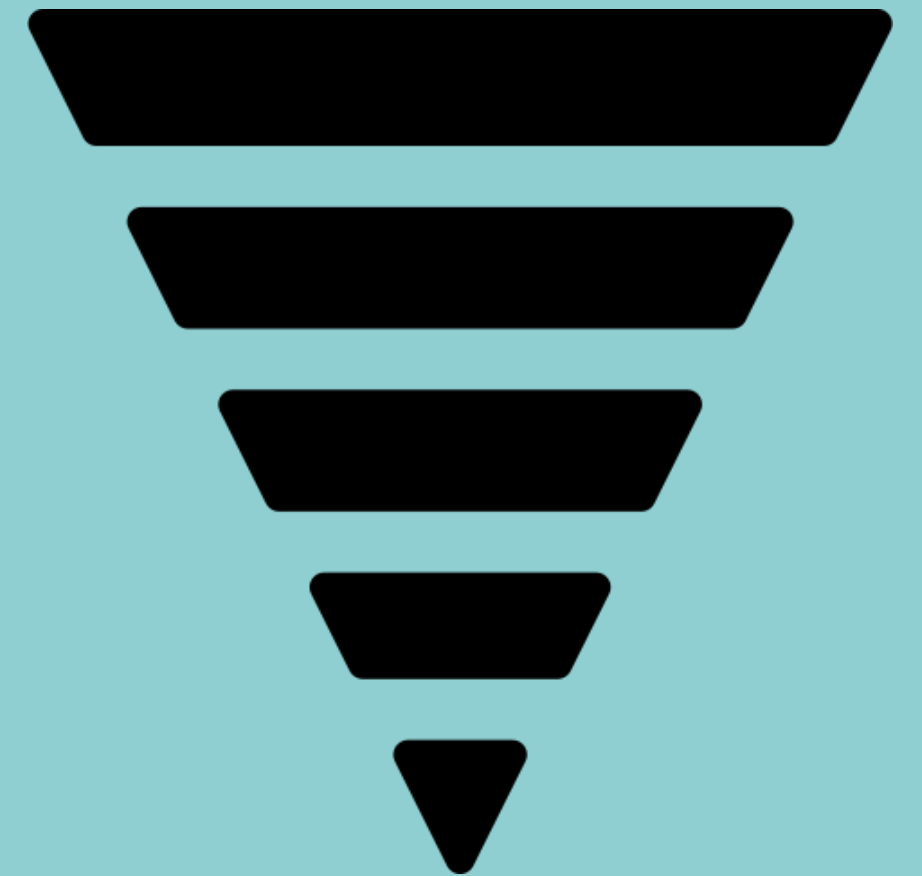
Iedrošināt skolēnus apsvērt dažādas perspektīvas, skatupunktus un aspektus, lai nodrošinātu labi aplūkotu un iesaistošu stāstu.

Struktūras un formāta plānošanas aktivitāte

Iepazīstināt ar apgrieztās piramīdas struktūru, kas nosaka vissvarīgāko informāciju ievada rindkopā, tai seko atbalstošas detaļas, kas sakārtotas pēc to svarīguma.

Apspriest ar skolēniem struktūras un plānošanas svarīgumu pirms ziņas raksta rakstīšanas.

Sniegt norādījumus skolēniem, lai viņi plānotu struktūru un formātu viņu ziņu rakstam, kas balstīts uz viņu izveidotā aspekta 3. soli, izmantojot apgrieztās piramīdas struktūru.

Ziņas rakstīšanas aktivitāte

Sniegt norādījumus skolēniem, lai viņi sāk rakstīt savus ziņu rakstus, sekojot struktūrai un formātam, ko viņi ir izplānojuši 4. solī. Uzsvērt, ka svarīgi ir sākt ar skaidru un kodolīgu ievada rindkopu, kurā apkopoti galvenie raksta punkti.

Sniegt norādījumus skolēniem, lai viņi izmanto vienkāršu un saprotamu valodu, izvairās no žargona vai tehniskiem terminiem, kas var mulsināt auditoriju.

Iedrošināt skolēnus, lai viņi pārskata un rediģē savu ziņu rakstu precizitāti, saskanību un skaidrību.

Sekojošās aktivitātes

Izvēles: Skolēni dalās ar saviem ziņu rakstiem ar klasi vai pa pāriem, lai saņemtu atgriezenisko saiti un vērtējumu no vienaudžiem.

Vadīt klases diskusiju par izaicinājumiem un stratēģijām par ziņu rakstīšanu, ieskaitot izpētes veikšanu, aspekta izveidi un ziņas raksta efektīvu strukturēšanu.

---

2. AKTIVITĀTE

Stāstu stāstīšanas tehnikas un multimediju elementu efektīva izmantošana

Mērķis: Šīs nodarbības beigās, skolēni varēs efektīvi izmantot stāstu stāstīšanas tehnikas, multimediju elementus un žurnālistikas rakstības stilu, lai radītu pārlicinošu ziņas rakstu angļu valodā.

Materiāli:
Baltā tāfele
Izdales materiāli ar ziņu rakstiem priekš analīzes
Dators vai mobila ierīce ar interneta pieeju multimediju elementiem
TED sarunu video vai saites, apspriedei

Nodrošināt izdales materiālus ar ziņu rakstiem, kas nepieciešami analīzei. Sniegt norādījumus skolēniem, lai viņi izlasa rakstus un identificē stāstu stāstīšanas tehnikas, kuras izmantotas, kā naratīva struktūra, anekdotes, cilvēka intereses elementi. Lieciet viņiem veidot pierakstus un pārrunāt viņu atradumus pa pāriem vai mazās grupās.

Apspriediet rakstus klasē un iedrošiniet skolēnus dalīties ar novērojumiem. Uzsvērt stāstu stāstīšanas tehniku svarīgumu, lai radītu lasītājiem un skatītājus pārlicinošus un iesaistošus jaunus stāstus.

Iepazīstiniet ar multimediju elementu konceptu žurnālistikā. Izskaidrojiet kā attēli, video, infografiki un interaktīvi elementi var uzlabot ziņu rakstus un nodrošināt vizuālu kontekstu. Parādiet piemērus ar ziņu rakstiem, kuros iekļauti multimediju elementi un apspriediet tos klasē.

Lieciet skolēniem strādāt pāros vai mazās grupās, lai viņi atrod multimediju elementus, kuri ir saistīti ar iepriekš analizētajiem ziņu rakstiem. Viņi var meklēt tiešsaistē attēlus, video, infografikus vai interaktīvus elementus, kuri pamato pašus rakstus. Sniedziet norādījumus, lai viņi apspriež kādēļ viņi izvēlējas tos multimediju elementus, ko atrada un kā tie uzlabo ziņu rakstu.

Apspriediet multimediju elementus kā klase un iedrošiniet skolēnus dalīties ar atradumiem. Uzsveriet multimediju elementu lietošanas svarīgumu, lai uzlabotu vispārīgu stāstu stāstīšanu ziņu rakstos.

Parādiet TED sarunu video vai nodrošiniet saiti uz TED sarunām, kas saistītas ar žurnālistiku vai stāstu stāstīšanu. Lieciet skolēniem noskatīties sarunu un veidot pierakstus par to, kā runātājs izmanto stāstu stāstīšanas tehnikas, multimedālus elementus un žurnālistikas rakstības stilu.

Apspriediet TED sarunu klasē un iedrošieniet skolēnus dalīties ar viņu novērojumiem. Vadīt diskusiju par to, kā runātājs efektīvi izmanto šos elementus, lai iesaistītu auditoriju un nodotu pārlicinošu ziņojumu.

Apkopojiet galvenos punktus, kurus nosedzām nodarbībā un atzīmējiet stāstu stāstīšanas tehnikas izmantošanas, multimedialo elementu un žurnālistikas rakstības stila svarīgumu, lai radītu pārlicinošu ziņu rakstu angļu valodā.

Jautājiet skolēniem atgriezenisko saiti par to, ko viņi ir iemācījušies un kā viņi var izmantot šīs tehnikas nākotnes angļu valodas rakstīšanas uzdevumos.

Punkti ko atcerēties

**Izprotot izpētes jautājumus vai norādījumus:
Pārliecināties, ka skolēni pilnībā saprot izpētes
jautājumus vai norādījumus, kas paredzēti viņu esejām.
Tas iekļauj galveno konceptu, atslēgas vārdu un tēmas
apjoma identificēšanu.**

**Vērtējot avotus pēc uzticamības un drošības : Māciet
skolēniem kā kritiski izvērtēt avotus, ko viņi atraduši
izpētes gaitā. Viņiem vajadzētu apsvērt avotu uzticamību
un drošību, kā autora datus, publikācijas tīmekļvietnes
reputāciju un neobjektivitātes klātesamību.**

Izmantojot dažādus avotus: Iedrošiniet skolēnus izmantot dažādu avotu klāstu ieskaitot akadēmiskos žurnālus, grāmatas, respektablas tīmekļvietnes un pirmatnējos avotus, lai nodrošinātu labi aplūkotu un balsnsētu tēmas perspektīvu.

Veidot pierakstu un organizēt informāciju: Mācīt skolēniem, efektīvas pierakstu veidošanas tehnikas, lai uztvertu svarīgo informāciju no avotiem. Viņiem arī vajadzētu iemācīties, ka'organizēt pierakstus un idejas loģiskā un They should also learn how to organize their notes and ideas in a logical un saskanīgā manierē, izmantojot strukturēšanu vai citas stratēģijas.

Izvairīšanās no plaģiātisma : Uzsveriet to, ka ir svarīgi izvairīties no plaģiātisma pareizi citējot visus avotus, kas izmantoti izpētē.

Faktu un informācijas pārbaude: Nepatiesu ziņu un misinformācijas ir kritiski svarīgi skolēniem pārbaudīt faktus un informāciju no avotiem. Iemāciet, kā salīdzinot pārbaudīt informāciju un izmantot uzticamas faktu pārbaudes tīmekļvietnes.

Laika pārvaldīšana: Izpētes var būt laiku aizņemošs process, tāpēc ir svarīgi, skolēniem iemācīt kā izmantot savu laiku efektīvi. Šis iekļauj nodošanas termiņu noteikšanu izpētei, grafika izveidi un pietiekami daudz laika ieplānošanu lasīšanai, analizēšanai un informācijas sintezēšanai.

Kritiskā domāšana un analīze: Iedrošiniet skolēnus kritiski analizēt un sintezēt informāciju, kuru viņi savāca no avotiem. Iemāciet viņiem, kā identificēt rakstus, veidot savienojumus un veidot pašu argumentus un viedokļus balstoties uz pierādījumiem, ko viņi ir atraduši.

Pārskatīšana un pilnveidošana: Visbeidzot, atgādinu studentiem, ka pētījumi ir nepārtraukts process, un viņiem var būt nepieciešams pārskatīt un pilnveidot savus pētījumus, strādājot pie esejas rakstīšanas. Iedrošini viņus pārskatīt un atjaunināt savus pētījumus, lai nodrošinātu, ka viņu eseja ir labi pamatota un labi sastādīta.

Skolēnu sagatavošana rakstīšanai ietver dažas svarīgas stratēģijas.

- Izpratne par rakstīšanas uzdevumu
- Plānošana un organizēšana
- Izdarīt pirms-rakstīšanas aktivitātes
- Pierādījumu un piemēru izmantošana
- Pārskatīšana un pilnveidošana
- Iedrošināšana analizēt, novērtēt un sintezēt informāciju no dažādiem avotiem
- Celt pašpārliecinātību un motivāciju

Un kā pedagogs neaizmirsti, ka būt kontaktā ar jaunām mācību metodēm ir kritiski svarīgi, lai garantētu, ka tu nodrošini labāko iespējamo izglītību saviem skolēniem. Šeit ir daži ieteikumi skolotājiem, lai sekotu līdz jaunām mācību metodēm.

- **Apmeklē profesionālās attīstības darbnīcas, konferences, seminārus un vebinārus, kas veltīti mācīšanai un mācīšanās procesam.**
- **Sadarboties ar kolēģiem, gan savā skolā vai institūcijā un arī ārpus tās, lai dalītos ar idejām, pieredzēm un labākajiem vingrinājumiem.**
- **Sekot līdz jaunākajiem trendiem, pētījumiem un inovācijām izglītībā.**
- **Izmantot tiešsaistes mācību iespējas, kā tiešsaistes kursus, vebinārus un virtuālās darbnīcas, lai iepazītos ar jaunām mācīšanas metodēm.**
- **Sekot līdz tehnoloģiju jaunumiem.**

«Mācīt rakstīt nav tikai par mācīšanas prasmēm,
bet arī par rakstnieka balsis izkopšanu,
radošumu un pašizpaušmi. Tas ir par studenta
vadīšanu, lai viņi atklātu viņu pašu stāstus un
iedrošinātu viņus dalīties ar savām unikālajām
perspektīvām ar pasauli." - Donald H. Graves

Atsauces

- "Teaching Writing: Balancing Process and Product" by Gail E. Tompkins
  - "Revision Decisions: Talking Through Sentences and Beyond" by Jeff Anderson and Deborah Dean
  - "The Art of Teaching Writing" by Lucy Calkins
  - "Writing with Mentors: How to Reach Every Writer in the Room" by Allison Marchetti and Rebekah O'Dell
  - "The Reading Teacher" (published by the International Literacy Association)
  - "Journal of Writing Research" (published by the European Association for Research on Learning and Instruction)
  - National Writing Project (NWP) (<https://www.nwp.org/>)
  - International Literacy Association (ILA) (<https://www.literacyworldwide.org/>)
  - Teaching Channel (<https://www.teachingchannel.com/>)
  - National Writing Project (NWP) (<https://www.nwp.org/>)
  - "Το Σχολείο" (The School) published by the Greek Ministry of Education and Religious Affairs
  - ΙΚΥ - Ινστιτούτο Κατάρτισης Υποστηρικτικού Προσωπικού" (Institute of Training and Professional Development for Support Staff in Education) (<https://www.iky.gr/>)
  - "ΙΝΕΔΙΒΙΜ - Ίδρυμα Νεολαίας Δια Βίου Μάθησης" (Youth Foundation for Lifelong Learning) (<http://inedivim.gr/>)
-

UNIT 5

News creating
strategies

Funded by
the European Union